

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ
СЕНАТЫНЫҢ ОТЫРЫСЫ**

2019 жылғы 12 желтоқсан

Отырысты Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының Төрағасы Д.Н. НАЗАРБАЕВА жүргізді.

ТӨРАҒА. Қайырлы күн, құрметті сенаторлар, шақырылған лауазым иелері! Отырысымызды бастайық. Депутаттардың тіркеуден өтулерін сұраймын. Тіркеу режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, қажетті кворум бар. Сенаттың отырысын ашық деп жариялаймын.

Құрметті депутаттар, күн тәртібінің жобасы сіздерде бар. Келісесіздер ме? Басқа ұсыныстар болмай ма?

ОРНЫНАН. Келісеміз.

ТӨРАҒА. Олай болса, күн тәртібіне дауыс берейік. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, «жақтағандар» – 46, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Күн тәртібі бекітілді.

Құрметті депутаттар, күн тәртібіндегі бірінші мәселе Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «1994 жылғы 10 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» кешенін жалға беру шартына өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде.

Баяндама жасау үшін сөз Ауыл шаруашылығы министрінің міндетін атқарушы Айдарбек Сейпілұлы Сапаровқа беріледі.

САПАРОВ А.С. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті депутаттар! «1994 жылғы 10 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» кешенін жалға беру шартына өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Заң жобасы «Қазақстан Республикасының халықаралық шарттары туралы» Заңның 11-бабына сәйкес әзірленді.

Заң жобасы Қазақстан мен Ресей Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» кешенін жалға беру шартына өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялауды көздейді.

Хаттамаға екі ел президенттерінің қатысуымен 2017 жылғы 9 қарашада өткен өңірлік ынтымақтастық жөніндегі 14-ші форум аясында қол қойылған.

Хаттамада шарттың №2 қосымшасын жаңа редакцияда беру көзделген.

Хаттамамен жалпы алаңы 11,6 мың гектар төрт жер учаскелері жалдан шығарылады, оның ішінде:

1) жалпы алаңы 1740 гектар екі учаске Қармақшы ауданының Төретам кентін кеңейту үшін;

2) жалпы алаңы 9950 гектар екі учаске «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық транзит дәлізін, «Алматы – Мәскеу» темір жолын салу және қолдану үшін және «Бейнеу – Шымкент» газ құбырының желілік бөлігі үшін алынып отыр.

Хаттаманы ратификациялау көрсетілген учаскелерді Ресейге жалға берілген объектілер тізімінен шығару барысын аяқтау үшін қажет.

Жобаны қабылдау оң әлеуметтік және экономикалық нәтижелерді береді, теріс әлеуметтік, экономикалық және құқықтық салдарға әкеп соқтырмайды. Қайтарылатын жер учаскелері республикалық маңызы бар объектілердің құрылысы үшін және Төретам кентін дамыту үшін қайта беріледі. Бұл жергілікті халықтың өмір сүру деңгейін көтеруге ықпалын тигізеді.

Заң жобасы республикалық бюджеттен қосымша қаражат бөлуді талап етпейді.

Көрсетілген учаскелерді жалдан шығару жыл сайынғы жалдау ақысының мөлшерінің азаюын көздемейді.

Қолдауларыңызды сұраймын. Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Айдарбек Сейпілұлына сұрақтарыңыз бар ма? Сенатор Мұқашев.

МҰҚАШЕВ Т.Т. Рақмет, құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы.

У меня следующие вопросы. Как и кем проводится анализ использования объектов космодрома? Какова периодичность анализа? Какими международными документами регулируется использование комплекса «Байконур»?

САПАРОВ А.С. Международные документы – это Договор аренды между Правительством Республики Казахстан и Правительством Российской Федерации от 10 декабря 1994 года и Соглашение о порядке использования земельных участков комплекса «Байконур», переданных Российской Федерации, от 27 апреля 1996 года.

Екінші сұраққа комитет төрағасы жауап берсе, бола ма?

БИМЕНДИНА Г.А. Председатель Комитета по управлению земельными ресурсами Министерства сельского хозяйства Бимендина.

Периодичность полностью оговаривается в самом соглашении. При выводе земельного участка первоначально проводится обследование экологической экспертизы, составляется акт приема. В этом случае постоянная периодичность оговорена в самом договоре. Каждый раз в случае необходимости проводится не реже 2-3 лет (если посмотреть само соглашение). Спасибо.

САПАРОВ А.С. Четыре года назад (в 2015 году) обследование провели совместно с российской стороной. После ратификации дополнительно еще раз проведем обследование земли на этих участках.

ТӨРАҒА. Сенатор Бақтиярұлы.

БАҚТИЯРҰЛЫ М. Рақмет, құрметті Төраға.

Меніңше, 1995 жылдан бастап «Байқоңыр» космодромына байланысты біз 20-шы ратификацияны қабылдап жатырмыз. Ауыл шаруашылығы министрлігі үлкен жұмыстар жүргізді. 12 мың гектарға жуық жерді алу оңай шаруа емес. Осыған байланысты мынандай сұрақ.

Қазір Ресей Федерациясында осы Байқоңырға қатысты арендадағы жердің көлемі қанша? Және әлі де болса сол пайдаланылмаған жерлерді алу сіздердің алдағы жоспарларыңызда бар ма?

САПАРОВ А.С. Жалпы арендаға берілген жер 650 мың гектар. Бүгін 11 мың 600 гектарды арендадан алу үшін жұмыс жүріп жатыр. Әрі қарай босаған жерлер болатын болса, ондай сұрақ туатын болса, біз жұмыс жүргіземіз. Пока біздің жоспарымызда ондай жоқ.

Аренда – 118 миллион доллар, так и остается.

ТӨРАҒА. Басқа сұрақтар жоқ, рақмет, орыныңызға отырыңыз.

Қосымша баяндама жасау үшін сөз Аграрлық мәселелер, табиғатты пайдалану және ауылдық аумақтарды дамыту комитетінің мүшесі Бекмырза Қайыпұлы Еламановқа беріледі.

ЕЛАМАНОВ Б.Қ. Құрметті Төраға, құрметті әріптестер! Ұсынылып отырған «1994 жылғы 10 желтоқсандағы Қазақстан Үкіметі мен Ресей Федерациясы Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» кешенін жалға беру шартына өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Заң жобасының әлеуметтік маңызы зор деп есептеймін.

Хаттама 1994 жылғы 10 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» кешенін жалға беру шартының №2 қосымшасына өзгеріс енгізуге бағытталған және Ресей Федерациясынан Қазақстан Республикасына жалға берілген жалпы көлемі 11,6 мың гектар жер телімін қайтаруды көздейді.

Өздеріңіз білесіздер, «Байқоңыр» кешені – әлемдік мәртебесі бар ғарыш айлағы. Байқоңыр қаласында тұратын 70 мың тұрғынның, Төретам, Ақай елді мекендерінде тұрып жатқан 15 мың халықтың басым көпшілігінің тіршілігі, тұрмыс жағдайлары осы кешен жұмысына тікелей байланысты.

Соңғы жылдары Ресей Үкіметі тарапынан кешендегі ғарыш бағдарламаларының біршама қысқартылуына байланысты кешенге қызмет көрсететін мекемелердегі жұмысшылар саны едәуір қысқартылып, біраз қиындық туғызып отыр.

Сондықтан хаттамаға сәйкес қайтарылып отырған жер телімдерін тиімді пайдалану республикалық деңгейдегі «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» инфрақұрылымдық жобаларының, «Алматы – Мәскеу» темір жолының, «Бейнеу – Шымкент» газ құбырының экономикалық тиімділігін арттырумен қатар, аймақ тұрғындарының кәсіпкерлікті дамыту, жұмыспен қамту және тұрмыстық мәселелерін де шешуге оң ықпал жасайды деп есептеймін.

Сонымен бірге екі ел үкіметтері келісіп жатқан Байқоңыр қаласы аймағындағы «Арнайы экономикалық аймақ» құру мәселесін де тездетіп шешуге оң ықпал жасайды деп есептеймін.

Заң жобасы 2019 жылғы 4 желтоқсанда комитеттің кеңейтілген отырысында заң жобасы бастамашыларының, Сенаттың басқа комитеттерінің депутаттары мен Аппарат қызметкерлерінің қатысуымен қаралды. Сұрақтарымызға тиісті жауаптар алдық.

Заң жобасы теріс әлеуметтік-экономикалық, құқықтық салдарларға әкеліп соқпайды және бюджеттен қосымша қаражат бөлуді талап етпейді.

Көрсетілген жер телімдерін жалдан шығару жыл сайынғы жалдау ақысының мөлшерінің азаюына әкеп соқтырмайды.

Сенаттың басқа комитеттерінен ұсыныстар мен ескертпелер келіп түскен жоқ.

Баяндалғанды ескере келе Аграрлық мәселелер, табиғатты пайдалану және ауылдық аймақтарды дамыту комитеті «Қазақстан Республикасы Парламентінің комитеттері мен комиссиялары туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 29-бабының 1 және 7-тармақшаларын басшылыққа ала отырып, Парламент Мәжілісі мақұлдаған «1994 жылғы 10 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясы Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» кешенін жалға беру шартына өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын Сенат отырысының қарауына енгізеді және Қазақстан Республикасы Конституциясының 61-бабы 4-тармағына сәйкес оны қабылдауды ұсынады.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Бекмырза Қайыпұлына сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Онда мәселені талқылауға көшеміз. Сенатор Әкімов.

ӘКІМОВ Р.Қ. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! «Байқоңыр» кешені – ғарыштық бағдарламаларды іске асырылуын қамтамасыз ететін халықаралық ғарыш айлағы. «Байқоңыр» 50 жылдан астам уақыт бойы әлемдік ғарыштық инфрақұрылымда көш бастап келеді, жылына 20-ға жуық зымыран ұшырылатын әлемдік мәртебесі бар, бірінші және ең ірі ғарыш айлағы болып саналады.

Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы шартқа қол қойылғаннан бастап ғарыш кешенін Ресей тарапы пайдаланып келеді. Осы уақыт ішінде екі мемлекет арасында «Байқоңыр» кешенінің, жалпы осы өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына байланысты біршама келісімдер жасалды.

Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы 2018 – 2023 жылдарға арналған өңіраралық және шекара маңы ынтымақтастығының бағдарламасы қабылданып, «Байқоңыр» кешенін жалға алу жағдайында «Байқоңыр» ғарыш айлағының персоналына, Байқоңыр қаласының, Төретам және Ақай кенттерінің тұрғындарына медициналық қызмет көрсету тәртібі туралы

келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттамаға және бүгінгі қаралып отырған «Байқоңыр» кешенін жалға беру шартына өзгеріс енгізу туралы хаттамаға қол қойылды.

Бұл мәселелер біраз жыл бойы шешімін таба алмай келді деп айтуға болады.

Шын мәнінде жал құрамынан шығарылу көзделіп отырған 9950 гектар жер учаскесі бұрыннан бері Қазақстан тарапынан пайдаланылып келе жатыр, яғни олар «Алматы – Мәскеу» теміржолы, «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» тас жолы және «Бейнеу – Шымкент» газ құбыры орналасқан жерлер.

Сонымен қатар Төретам кентінің оңтүстік жағына іргелес орналасқан 1740 гектар жер учаскесі де осы кенттің тұрғындары тарапынан пайдаланылуда.

Ендігі кезекте осы мәселелерді халықаралық шарт негізінде ресімдеу шарт талаптарын толықтай орындауға мүмкіндік туғызады.

Осыған орай, құрметті әріптестер, заң жобасын қолдауды сұраймын. Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Осымен талқылау аяқталды. Енді шешім қабылдайық.

«1994 жылғы 10 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» кешенін жалға беру шартына өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңын қабылдау жөніндегі Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, «дауыс бермегендер» – 2, «жақтағандар» – 44, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Заң қабылданды.

Шақырылған азаматтарға рақмет, сау болыңыздар.

Құрметті депутаттар, күн тәртібіндегі келесі мәселе Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Қазақстан Республикасы мен Моңғолия арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартты ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде.

Баяндама жасау үшін сөз Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының орынбасары Болат Бекназарұлы Дембаевқа беріледі.

ДЕМБАЕВ Б.Б. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті депутаттар! Сіздерге «Қазақстан Республикасы мен Моңғолия арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартты ратификациялау туралы» Заң жобасын ұсынып отырмыз.

Шартқа 2018 жылғы 29 наурызда Нұр-Сұлтанда қол қойылған.

Шарт екі мемлекет арасында сотталған адамдардың жазасын одан әрі өз отанында өтеуі үшін олармен алмасу мүмкіндігімен байланысты мәселелерді реттейді.

Шартпен адамды беруге нақты жағдайлар қарастырылған:

- 1) сотталған адам қабылдаушы тараптың азаматы болуы тиіс;
- 2) екі жақтың заңы бойынша әрекетте қылмыс құрамы болуы қажет;
- 3) сотталған адамның жазасын өтеуге қалған мерзімі кемінде бір жыл болуы тиіс;

4) сотталған адамның немесе сотталған адам жасы, физикалық немесе психикалық жай-күйіне байланысты өзінің еркін білдіре алмайтын жағдайда оның заңды өкілінің жазбаша келісімінің бар болуы, сонымен қатар екі тарап беруге келісуі жөн;

5) беруге сұрау алынған кезде сот үкімі заңды күшіне енуі тиіс.

Оған қоса беруден бас тарту негіздері де бар. Мысалы, егер:

1) беру егемендікке, қауіпсіздікке, қоғамдық тәртіпке нұқсан келтіретін болса немесе ұлттық заңнаманың іргелі қағидаттарына қайшы келсе;

2) сотталған адам беруші тараптың аумағында талап қою рәсімдеріне тартылған болса.

Бұл шарт стандартты, бірақ өз айырмашылықтары бар. Атап айтсақ, осыған ұқсас шарттарда сотталғанды беру үшін өтелмеген мерзім алты айдан кем болмауы тиіс болса, ал бұл шартта бір жыл.

Қабылдаушы тарап сотталған адамнан оның тасымалдауына қатысты шығыстарды толық немесе ішінара өтеуді талап етуге құқығы бар.

Қазіргі таңда бізде Моңғолияның бес азаматы жазасын өтеп жатыр, Моңғолияда жазасын өтеп жатқан біздің азаматтар жоқ.

Осыған ұқсас шарттарды біз 21 елмен жасадық. Жақында осындай шарттарға Вьетнам, Кипр, Перу, Доминикан және Өзбекстан елдерімен қол қою жоспарлануда.

Осы шарт адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын тікелей қозғайтындықтан, ол «Қазақстан Республикасының халықаралық шарттары туралы» Заңға сәйкес ратификациялауға жатады.

Аталған заң жобаны ратификациялау қандай да бір кері әлеуметтік, экономикалық және саяси салдарға әкеп соқпайды, сондай-ақ бюджеттен қосымша қаражат талап етпейді. Ұсынылған заң жобасын қолдауды сұраймын.

Бұл шартты Моңғолия Үкіметі ратификациялады.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Болат Бекназарұлына сұрақтарыңыз бар ма? Сенатор Бортник.

БОРТНИК М.М. Рақмет, уважаемая Дарига Нурсултановна.

Отмечая последовательную работу Генеральной прокуратуры в данном направлении, я хотел бы задать вопрос по данному договору.

Пункт 1 статьи 8 настоящего договора предусматривает уведомление осужденных лиц, к которым применяется настоящий договор. Прошу пояснить, какой уполномоченный орган сторон настоящего договора обязан уведомить осужденного о возможном применении к нему настоящего договора, и какой на этот период отводится срок?

ДЕМБАЕВ Б.Б. Спасибо за вопросы.

С момента ратификации у граждан других государств возникает субъективное право заявить ходатайство о передаче его для дальнейшего отбывания наказания в своей стране.

Разъяснительную работу проводит само учреждение, прокурорские работники о том, что заключен договор, имеется такая возможность. После этого он пишет заявление, оно поступает в прокуратуру, дальше мы проверяем приговор. Если это наш гражданин, мы направляем ходатайство в суд, суд проверяет, проводит ревизию приговора той страны, где он осужден, выносит приговор, соответствует или нет, является ли его деяние преступлением на территории нашего государства. Решение вступает в силу, после чего происходит процедура передачи.

ТӨРАҒА. Прокуратура уведомляет?

ДЕМБАЕВ Б.Б. Да, прокуратура уведомляет.

ТӨРАҒА. А сколько времени на это уходит? Какие сроки между уведомлением и процедурой передачи?

ДЕМБАЕВ Б.Б. В течение месяца мы укладываемся.

ТӨРАҒА. Понятно.

Сөз сенатор Нөкетаеваға беріледі.

НӨКЕТАЕВА Д.Ж. Рақмет, Дариға Нұрсұлтанқызы.

Менің сұрағым Болат Бекназарұлына. Қазіргі ақпаратқа сәйкес Қазақстанда Моңғолияның бес азаматы жазаларын өтеп жатыр екен. Осы хаттаманы ратификациялағаннан кейін Моңғолия мемлекетіне беру арқылы ол азаматтардың сол мемлекетте ары қарай өз жазаларын өтеуі көзделген. Ал біздің заңдар бойынша сотталушылардың сотталуын өтеу мерзіміне сәйкес келмесе, аз не кем болса, онда ол қай мемлекеттің заңымен реттеледі? Рақмет.

ДЕМБАЕВ Б.Б. Жаңа айтып кеттім ғой, мысалы, қазір бізде Моңғолияның бес азаматы жазаларын өтеп жатыр. Бұл шарт ратификациядан өтсе, олар арыз жазса, Моңғолияның соты біздің соттың үкімін тексеріп, өз үкімін шығарады.

Сол бесеудің екеуі адам өлтірумен отыр, үшеуі адам зорлау бойынша. Моңғолияның Қылмыстық кодексіне қандай қылмыс сәйкес келеді, содан кейін үкім шығарады. Егер біз онымен келіссек, содан кейін сол жаққа береміз.

ТӨРАҒА. Басқа сұрақтар жоқ. Рақмет, орныңызға отырыңыз.

Қосымша баяндама жасау үшін сөз Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитетінің мүшесі Сәрсенбай Құрманұлы Еңсегеновке беріледі.

ЕҢСЕГЕНОВ С.Қ. Рақмет.

Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Қазақстанның ең қымбат қазынасы – адам, адамның өмірі, құқықтары мен бостандықтары. Конституцияның 1-бабында белгіленген осы аса маңызды норманы іске асыру үшін Қазақстан

Республикасы жүйелі түрде жұмыс атқарып келеді. Соның бір көрінісі – шет мемлекеттерде құқық бұзушылық жасаған азаматтарымызды елге қайтару.

2019 жылғы қыркүйектегі мәліметке сәйкес Қазақстан Республикасының 743 азаматы шет мемлекеттерде жазасын өтеуде.

Шет мемлекеттерде жазасын өтеп жатқан азаматтарымызды жазаны өтеу үшін үйге қайтару – мемлекет тарапынан атқарылатын ізгілікті іс. Ол жат ортада жазасын өтеп жүрген азаматтарымызға неғұрлым қолайлы ортаға ауыстыру арқылы оның құқықтарының шектелуін азайтуға, жаза өтеуін жеңілдетуге мүмкіндік береді.

Бүгінгі қаралып отырған заң жобасы осы ізгілікті істің жалғасы деп айта аламыз.

Ортақ шекарасы болмаса да Моңғолия Қазақстанның шығыс нүктесіне өте жақын орналасқан мемлекет, сонымен бірге біз тарихи тұрғыдан да жақын халықтармыз.

Бүгін Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының отырысына шығарылып, талқыланып отырған заң жобасы егемендікті және теңдікті құрметтеуге негізделген маңызды мемлекетаралық құжат. Ол екі мемлекет арасындағы қылмыстық-құқықтық қатынастарда құқықтық ынтымақтастықты нығайтуды көздейді.

Қазақстан Республикасы мен Моңғолия арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шарт сотталған адамдардың өздері азаматтары болып табылатын мемлекетте жазаны өтеуіне мүмкіндік береді.

Шартқа 2018 жылғы 29 наурызда Астана қаласында қол қойылған. Барлығы 21 баптан тұратын құжатта сотталған адамды беру шарттары, беруден бас тарту, сұрау салу және жауап беру, құжаттарды ұсыну, сотталған адамды беру, үкімнің орындалуы жөнідегі тетіктер қарастырылған.

Шартты іске асыру жөніндегі орталық орган болып Қазақстан тарапынан Бас прокуратура, ал Моңғолия тарапынан Әділет және Ішкі істер министрлігі айқындалған.

Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының орынбасары Болат Бекназарұлы Дембаев шарттың мақсаттары мен міндеттері, оны іске асыру тетіктері туралы жан-жақты толық баяндады.

«Қазақстан Республикасы мен Моңғолия арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартты ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жұмыс тобының және комитеттің отырыстарында, кеңейтілген отырысында қаралды.

Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының тұрақты комитеттерінен заң жобасына қатысты ұсыныстар түскен жоқ.

Осыған байланысты Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитеті «Қазақстан Республикасы мен Моңғолия арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартты ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңын қабылдауды ұсынады. Қолдауларыңызды өтінемін.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Сәрсенбай Құрманұлына сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Сұрақтар жоқ болса, талқылауға көшеміз. Сөз сенатор Лукинге беріледі.

ЛУКИН А.И. Уважаемая Дарига Нурсултановна! Уважаемые коллеги и приглашенные! Передача осужденных лиц между Республикой Казахстан и Монголией, несомненно, является самостоятельным направлением международного сотрудничества в сфере уголовного судопроизводства и укрепляет наши связи.

Суть передачи осужденных лиц заключается в совершении предусмотренных международным договором и национальным законодательством процессуальных процедур, принятии итоговых процессуальных решений в целях осуществления перемещения лица из государства, в котором он осужден, в государство его гражданства или постоянного проживания.

О механизме передачи и целесообразности ратификации доложили заместитель Генерального Прокурора Республики Казахстан Дембаев Булат Бекназарович и содокладчик сенатор Енсегенов Сарсенбай Курманович. Поэтому, поддерживая принятие проекта закона, с уверенностью констатирую, что это акт взаимного уважения, и отбывание осужденными наказания в государстве, гражданами которого они являются, способствует более эффективному достижению целей исполнения наказания и принципов гуманности.

Я поддерживаю и призываю своих коллег поддержать проект Закона «О ратификации Договора между Республикой Казахстан и Монголией о передаче осужденных лиц».

Благодарю за внимание.

ТӨРАҒА. Спасибо, Андрей Иванович.

Басқа сөйлейтіндер жоқ, осымен талқылау аяқталды, енді шешім қабылдайық.

«Қазақстан Республикасы мен Моңғолия арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартты ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын қабылдау жөніндегі Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, «дауыс бермегендер» – 1, «жақтағандар» – 45, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Заң қабылданды.

Шақырылған азаматтарға рақмет, сау болыңыздар.

Құрметті әріптестер, күн тәртібіндегі келесі екі заң жобасы Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы және «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне міндетті әлеуметтік сақтандыру, әлеуметтік қамсыздандыру және денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік-жекешелік әріптестік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде (бірінші оқылым). Сондықтан бұл заң жобалары бойынша баяндамаларды бірге тыңдау ұсынылады. Келісесіздер ме?

ОРНЫНАН. Келісеміз.

ТӨРАҒА. Бұл мәселе бойынша баяндама жасау үшін сөз Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі Біржан Бидайбекұлы Нұрымбетовке беріледі.

НҰРЫМБЕТОВ Б.Б. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті депутаттар! Сіздердің қарауларыңызға «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы енгізіліп отыр.

Заң жобасы Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті – Елбасының 2018 жылғы 10 қаңтардағы Қазақстан халқына Жолдауында берген еңбек өтілі мен әлеуметтік төлем мөлшерінің арасындағы өзара байланысты күшейтуге қатысты тапсырмасын іске асыру үшін әзірленді.

Заң жобасын қабылдау нәтижесінде еңбек ету қабілетінен, асыраушысынан және жұмысынан айырылған жағдайларда төленетін әлеуметтік төлемдердің мөлшері нақты алушының міндетті әлеуметтік сақтандыру жүйесіне қатысу өтіліне қарай орташа есеппен 30 пайызға артатын болады.

Атап айтқанда, біріншіден, еңбек өтілі мен әлеуметтік төлем мөлшерінің арасындағы өзара байланысты күшейту мақсатында еңбек өтілі 5 жылдан асатын төлем алушылар үшін осы жүйеге қатысу өтілі коэффициентін қайта қарау ұсынылады. Мысалы, бес жылға дейін ол коэффициент өсіп тұрады да, бес жылдан кейін өзгермейді, 10 жыл осы жүйеге қатысса да. Сондықтан бес жылдан асқан әр жылға 0,2 пайыздан көбейту ұсынылып отыр.

Екіншіден, мүгедектігі бар адамдардың еңбек ету қабілетінен айырылу деңгейіне сәйкес анықтау ұсынылады. Бұл жағдайда бүгінгі таңда ол орташа коэффициент қолданып отыр. Мысалы, біздің медициналық-әлеуметтік сараптама оның мүгедектік дәрежесін белгілейді, мысалы, 65 пайыз деп. Ал бізде 65-80 пайыз арасындағы дәлізде коэффициенті 0,5. Сондықтан да біз жаңағы заңмен, егер де 65 пайыз белгілесек, коэффициенті 0,65, егер 70 пайыз белгілесек, 0,70 деп нақты белгілеуді ұсынып отырмыз.

Үшіншіден, асыраушысынан айырылған отбасылардың әлеуметтік қорғалуын арттыру үшін асырауындағы жанұя мүшелері санының коэффициентін арттыру ұсынылады. Бұл жерде асырауында қалған адамдардың санына қарай коэффициент бар, сол әр коэффициенттің өсімі бұрынғы мөлшерге қарағанда 25 пайызға ұлғаятын болады.

Төртіншіден, жұмысынан айырылуы жағдайына әлеуметтік төлем тағайындау параметрлерін 30 пайыздан 40 пайызға арттыру және бұл төлемнің мерзімін төрт айдан алты айға дейін ұзарту ұсынылып отыр.

Жалпы алғанда, заң жобасы азаматтардың ресми жұмыспен қамтылуға ынтасын арттыру, жұмыс істейтін халықтың міндетті әлеуметтік сақтандыру жүйесімен қамтылуын ынталандыруға септігін тигізеді деп сенеміз.

Заң жобасын жүзеге асыру республикалық бюджеттен қосымша қаржы шығындарын талап етпейді және кері әлеуметтік-экономикалық немесе құқықтық салдарларға әкеп соқтырмайды. Қолдауларыңызды сұраймыз.

Ілеспе заң жобасы бойынша.

Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті Сенат депутаттары! Сіздердің қарауларыңызға «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне міндетті әлеуметтік сақтандыру, әлеуметтік қамсыздандыру және денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік-жекешелік әріптестік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы енгізіліп отыр.

Заң жобасы Қазақстан Республикасының төрт кодексіне және 17 заңына өзгерістер мен толықтыруларды көздейді.

Негізгі жаңа өзгерістерге тоқталып өтсем, біріншісі – атаулы әлеуметтік көмектің қолданыстағы жүйесін қайта қарау.

Атаулы әлеуметтік көмекті берудің қолданыстағы жүйесін қайта қараудың ең басты мақсаты еңбекке ынталандыру, табысы аз азаматтардың табысы мен мемлекеттік қолдау мөлшеріне қатысты ашықтық пен әділдікті қамтамасыз ету болып табылады.

Ұсынылып отырған шаралар кешенді іске асырылатын болады, олар:

- 1) көпбалалы аналарды қолдауды;
- 2) жаңғыртылған атаулы әлеуметтік көмекті;
- 3) кепілдендірілген әлеуметтік топтаманы қамтиды.

Әр тетігіне қысқаша тоқталайын.

Бірінші. Атаулы әлеуметтік көмек алып жүрген 1 миллион 655 мың адам бар, соның 1 миллионнан астамы – балалар, 60 пайыздан астамы – көпбалалы жанұяға тиісті балалар.

Сондықтан да біз төрт және одан да көп кәмелетке толмаған балалары барларға бөлек табысына қарамастан төленетін жәрдемақыны енгізуді көздеп отырмыз. Бұл жәрдемақы баланың санына қарай сараланып берілетін болады. Мысалы, төрт бала болса – 42,5 мың, бес бала болса – 53 мың, сөйтіп әр балаға 10 мың 625 теңгеден келетіндей.

Атаулы әлеуметтік көмектің өзі қалады, ол шынай мұқтаж, табысы аз, қиын жағдайдағы және қиын жағдайдан өздігінен шығуға мүмкіндігі жоқ адамдарға тағайындалады. Бірақ атаулы әлеуметтік көмекті төлеудің тәртібіне бірнеше өзгеріс енгізіледі.

Біріншіден, атаулы әлеуметтік көмек 18 жылдан бері төленіп келді, тоқсан сайын тағайындап төлеуге қайтып көшеміз. Бүгінгі таңда 6 айға, 12 айға тағайындалады. Оның халықтың наразылығын тудырған көптеген кемшіліктері бар, сондықтан осы тәртіпке қайтып көшеміз.

Екіншіден, енді атаулы әлеуметтік көмек бұрынғыдай кедейлік шегі мен отбасының жан басына шаққан орта табысының айырмашылығы ретінде төленетін болады. Мысалы, кедейшілік шегі 21 мың теңге болса, отбасының орта табысы 10 мың теңге болса, жетіспейтін 11 мың теңге әр отбасына төленеді.

Үшіншіден, егер де сол атаулы әлеуметтік көмек алатын жанұядағы еңбекке жарамды азаматқа біз жұмыс ұсынып, ол жұмыстан бас тартатын болса атаулы әлеуметтік көмек бүкіл жанұяға тоқтатылады. Бүгінгі таңда ол тек қана сол кісіге тоқтатылатын. Осылайша, біз еңбекке жарамды азаматтардың жауапкершілігін арттыруды көздеп отырмыз.

Төртіншіден, учаскелік комиссияның қызметін күшейту. Осыған байланысты заң жобасында учаскелік комиссиялардың зерттеуіне тиісті негізгі критерийді орталық атқарушы органның құзыретіне көздеп отырмыз және де олардың қорытынды жасау мерзімін 3 күннен 7 күнге дейін ұзартып отырмыз.

Келесі жаңалық – атаулы көмек алып жүрген жанұялардың балаларына кепілдендірілген әлеуметтік топтама. Ол дегеніміз мектеп жаксына дейінгі балаларға азық-түлік жиынтығы мен гигиеналық құралдар берілетін болады. Ал мектеп жасындағы балаларды тегін ыстық тамақпен қамтамасыз ету, күнделікті мектепке барып келу жол шығындарын өтеу, сондай-ақ мектеп формасы мен оқу құралдарын мемлекеттің есебінен беру.

Ұсынылып отырған өзгерістер әлеуметтік аз қамтылған отбасыларға көмек көрсетудің атаулылығы мен ашықтығын және әділдігін қамтамасыз етеді деп сенеміз.

Екінші. Мүгедектігі бар адамдарға әлеуметтік қызмет көрсету және бюджет қаражатын пайдалану тиімділігін жақсарту мақсатында келесі жылдан бастап әлеуметтік қызметтер порталын іске қосу қарастырылып отыр.

Әлеуметтік қызметтер порталы – әлеуметтік қызметті алушылар мен әлеуметтік қызметті берушілер арасында тікелей өзара әрекеттесуін құрайтын бірыңғай цифрлық алаң. Ол өз кезегінде соңғыларға нарықта тең мүмкіндіктер пайда болудың арқасында бәсекелістік артатын болады және де мүгедек адамдардың бірінші рет оңалтудың техникалық құралдары мен қызметтерін өз бетінше таңдауына мүмкіндігі болады. Бүгінгі таңда біз оларға сатып алып беріп, барын беріп отырмыз. Енді осы портал арқылы өздерінің қалауларын таңдауға мүмкіндігі болады.

Мемлекет тарапынан оңалтудың техникалық құралдары мен қызметтердің белгіленген құнын өтеу механизмі көзделеді. Жалпы бұл тәсіл тауарлар мен қызметтердің сапасын жақсартуға мүмкіндік береді, сондай-ақ жылына 100 миллиардқа жуық қаражаттың айқындығын қамтамасыз етеді деп сенеміз.

Үшінші. Ілеспе заң жобасындағы Президенттің халыққа жолдауында берген тапсырмасына сәйкес жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналарын енгізу мерзімін 2020 жылдан 2023 жылға ауыстыру және басқа да редакциялық және айқындаушы сипаттағы өзгерістерді көздейді.

Айтылғанды қорытындылай отырып, құрметті депутаттар, сіздерге комитетте және жұмыс тобында осы заң жобасына үлкен қызығушылық танытып қарағандарыңызға және қолдауларыңызға үлкен ризашылығымды білдіргім келеді.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Біржан Бидайбекұлына сұрақтарыңыз бар ма? Сөз сенатор Шелпековке беріледі.

ШЕЛПЕКОВ Б.А. Рақмет, Дариға Нұрсұлтанқызы.

Біржан Бидайбекұлы, соңғы кезде елімізде біраз әлеуметтік шара қолданылып жатып. Ол енді күрделі нәрсе, әрі қарай да әртүрлі өзгерістер болу мүмкін. Осы әлеуметтік шаралардың ішінде теңдік, бірдеңгейлік, алалап бөлмеу мәселесі де орын алып тұрады. Өздеріңіз білесіздер, өткенде төрт бала, бес бала, алты бала деген мәселені бірыңғайлап

шешкендей болдық. Енді қазір ойға келетін бір нәрсе, босанатын әйелдерге берілетін көмек жұмыс жасайтын, қызмет басында жүрген әйелдер, сосын жұмыс жасамайтын, қызметте жоқ әйелдер болып екіге бөлініп тұр.

Босанған әйел дегенде әйел көз алдымызға келеді, сосын жас нәресте көз алдымызға келеді. Сол нәресте болған күннен бастап бұлар екіге бөлініп тұр, біреуі 14-15 мың алады, біреуі 100 мың алады. Бұл күрделі нәрсе болу мүмкін, оның ақшаны беретін орындары да әртүрлі болуы мүмкін. Бірақ біз алалап бөлмей қарайтын болсақ, осы мәселеге де көңіл бөлу керек сияқты. Менің сұрағым: келешекте осындай мәселені ескеруге қалай қарайсыз?

НҰРЫМБЕТОВ Б.Б. Құрметті Бақтыбай Ақбердіұлы, жаңағы көрсетіп жатқан төлемге қатысты. Біріншіден, сіздің пікіріңізді үлкен жанашырлық жанайқай ретінде қабылдаймын, қолдаймын. Ондай төлемдердің мөлшері көп деп айта алмаймын. Дегенмен де біздің елімізде 30-ға жуық әлеуметтік төлемдер бар, тек республикалық бюджеттен халыққа төленетіні жылына 3 триллион 53 миллиард теңге. Ол да аз қаражат емес, дегенмен де ол әртүрлі негізде, әртүрлі мөлшерде төленеді. Оның мөлшері де көп деп айтпаймыз, бірақ жетілдіру жұмыстары жүріп жатады.

Біріншіден, бүкіл төлемдер жыл сайын арттырылып отырады және де жыл сайын кейбір төлемдерді қайта қарап жатырмыз. Мысалы, 2018 жылы біз базалық зейнетақыны едәуір көбейттік, мүгедек балаларымызды асырап отырған ата-аналарға жаңа жәрдемақылар енгізілді.

Мысалы, осы жылы атаулы әлеуметтік көмектің өлшем шарты өзгерді, егер былтыр біз 33 миллиард теңге төлесек, биыл аз қамтылған жанұяларға 245 миллиард теңге қолдау көрсетіліп жатыр.

Бүгін алдарыңызға көпбалалы аналарға жаңа жәрдемақы енгізу ұсынысымен келіп отырмыз. Жетілдіру жұмыстары, төлемдері алда да жүргізіледі, сондықтан сіздің сұрағыңызды сұрақ ретінде емес, ұсыныс ретінде қабылдап, біз бұл бағытта жұмыс істейміз. Ойымызда ондай бар.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сенатор Әбдікерев.

ӘБДІКЕРОВ Р.Қ. Рақмет, құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы.

Менің сұрағым Әлеуметтік сақтандыру қорының активтерін басқарушы болып табылатын Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасарына арналады.

Құрметті Есжан Амантайұлы! Бүгінде Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры қоғам тарапынан үлкен сынға ұшырап келеді. Оның себептерінің бірі, қордың қаражатын орналастырудың тиімсіздігі болып отыр.

Сонымен қатар қордан төленетін әлеуметтік төлемдер көлемінің өсуі қордың қаржылық тұрақтылығының төмендеуіне әкеліп соғуы мүмкін. Мәселен, қордың мәліметіне сәйкес әлеуметтік сақтандырудың жаңа параметрлерін енгізген кезде 2048 жылға қарай түскен жарналар қабылданған міндеттемелерді жаба алмайтын қаупі бар.

Осыған орай сұрақ: қордың қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ету және кірістілікті ұлғайту мақсатында Ұлттық Банк ұзақ мерзімге негізделген қандай іс-шаралар қабылдап отыр? Олардың тиімділігі мен болашағы қандай деп пайымдайсыздар? Рақмет.

ТӨРАҒА. Пожалуйста, Есжан Амантаевич, Вам слово.

БІРТАНОВ Е.А. Сұрағыңызға рақмет.

Ұлттық Банк Әлеуметтік қордың басқарушысы болып табылады, сондықтан Ұлттық Банк сол қордың қаражатын инвестициялаймыз, бұл 1 миллиард 526 миллион теңге. Бұл портфельде тұрақтылықты қамтамасыз ету үшін Ұлттық Банктің ноталарына және де ұлттық құнды қағаздарға инвестицияланады. Министрліктің құнды қағаздарының саны 9 пайызға дейін жетеді. Ал Ұлттық банктегі депозиттер мен нотаның құрамы 12 пайызға дейін артады. Бұл тұрақтылықты қамтамасыз ету жағдайына бағытталған.

Ал егер тиімділігін айтатын болсақ, ол ұлттық компаниялар және де министрліктің құнды қағаздары ұзақ мерзімді министрліктің құнды қағаздарына инвестицияланады. Бұның құрамы 61 пайызға дейін жетеді және ұлттық компаниялардың құнды қағаздарының құрамы 18 пайызға дейін жетеді. Сонымен, толық алғанда 1 триллион 526 миллиард теңге өте тиімді және ұзақ мерзімді құнды қағаздарға инвестицияланады.

Қазіргі кезде бұл инвестициялық стратегия жаңадан қаралуда. Президенттің тапсырмасы бойынша әлеуметтік қор және де медициналық қордың стратегиялары және де болашақ бағдарламалары талқылануда. Бұл жұмыс тобы мәселелерінде қарастырылып отыр. Жылдың соңына дейін бұл шешімдер және ұсыныстар берілетін болады. Соған байланысты Ұлттық Банк инвестициялық стратегияларға ұсыныстар енгізеді.

Бұл Экономикалық саясат кеңесінде белгіленеді және де сол кеңеске біз ұсыныстар енгіземіз.

Бұл салада жұмыстар күні бойы жалғастырылып жатыр, нарықтағы құнды қағаздар бағамының деңгейлері қарастырылып отыр. Мәселен, Әлеуметтік зейнетақы қоры мен Ұлттық қордың инвестициялау стратегиялары бойынша біз шетел құнды қағаздарын да қарастырып отырмыз, соларға инвестициялар жасап отырмыз. Ал бұл әлеуметтік қор болғандықтан және де бұл қордан өте үлкен сомалар сол әлеуметтік мәселелерге қайта белгілеу керек болғандықтан да біз мемлекеттік құнды қағаздарға сол теңгемен инвестициялар жасаймыз. Рақмет.

ТӨРАҒА. Мемлекеттік құнды қағаздардың тиімділігі қандай?

БІРТАНОВ Е.А. Қазіргі кезде министрлікпен бірге жұмыс жасалып жатыр, құнды қағаздардың тиімділігін 10 пайызға дейін жеткізіп жатырмыз. Соңғы 9,95 пайыздан, 10,5 пайыздан кішкене жоғарылатып жатырмыз. Мәселен, Ұлттық Банк осы ставканы 9,25 пайызға жеткізгенде біздің ноталар бойынша барлық тиімділікті біз үлкейттік. Сондықтан да министрлік Ұлттық Банкпен бірге қазір сол мәселе бойынша жұмыс жасап жатыр.

Сол тиімділіктің, пайыздың ұлғайту мәселесі ғана емес, оның шетел мемлекеттерінің инвестициялық қорларының тиімділігі үшін Қазақстанға инвестиция жасау үшін жұмыс жасалып жатыр сол топпен. Сондықтан 10 пайыздың арасында.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сенатор Сүлеймен.

СҮЛЕЙМЕН Л.Ж. Рақмет, құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы.

Мен заң жобаларын қолдаймын және әлеуметтік қолдау саласында алға ілгерілеушілік бар деп есептеймін.

Біржан Бидайбекұлына екі сұрағым, назарына салатын бір мәселем бар.

Бірінші сұрақ. Атаулы әлеуметтік көмекті алуға құқығы жоқ адамдардың алғаны, ал кейбір аз қамтылған азаматтардың уақытылы ала алмағаны белгілі. Кейін ол мәселелер шешіліп жатты, заңсыз алынған біршама қаражат қайтарылды.

Бұл үшін сол көмекті алған азаматтармен қатар шешім қабылдаған учаскелік комиссиялар да жауапты. Осы мәселелер үшін жауапқа тартылғандар бар ма?

Осы мәселе жөнінде біздің Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитетінде де үлкен талқылау болды, өкілдеріңізге айтылды.

Қазір сіздер учаскелік комиссияның қызметін заңға енгізіп отырсыздар, АСП беру жөнінде соңғы нүктені осы учаскелік комиссия қоятын болады.

Сұрақ: учаскелік комиссия енді қалай жұмыс істейді? Заңсыз тағайындау жағдайлары қайталанбай ма? Сіздің ойыңызша учаскелік комиссияның жауапкершілігін күшейтудің қажеттілігі бар ма?

Екінші сұрақ. Заң жобасында төрт айдан алты айға дейін жұмысты жоғалту бойынша әлеуметтік төлемдердің ұзақтығын арттыру, сондай-ақ табысты алмастыру коэффициентін 30 пайыздан 40 пайызға дейін арттыру көзделіп отыр.

Қазіргі уақытта жұмыссыздық бойынша жәрдемақы алуға өтініш білдірушілердің саны нақты жұмыстан айырылған адамдарға қарағанда әлдеқайда аз. Яғни Әлеуметтік сақтандыру қорынан алынатын қаражаттың 3-4 пайызы ғана жұмысынан айырылғандар. Осы жағдайдың себебі неде?

Үшінші сұрақ баспанаға байланысты. Қазіргі жаңалықтардың барлығын мен қолдаймын. Қазіргі уақытта мемлекеттік органдар, әкімдіктер тарапынан аз қамтылған аналарды қорғауға нақты қолдаулар көрсетіліп жатыр.

Елбасы бастамашылық жасаған «Бақытты отбасы» бағдарламасы қаражаты аз отбасылардың баспана алуына бірден бір жағдай жасап отыр. «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-ның жүйесі бойынша соңғы уақытта 37,5 миллиард теңгеге 3 мың 685 несие берілді, оның 93 пайызы әйелдер, яғни әйелдер қаржылық жүктемені өздеріне алып отыр. Бұл өте дұрыс. Қазір 900 отбасы оң шешім алып, үй іздеп жатыр.

Менің айтайын дегенім, сіздердің көмектесіп отырғандарыңыз «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ арқылы көпбалалы отбасылар (төрт баласы барлар), жартылай отбасылар және инвалид балалары бар отбасылар. Дұрыс барлығы да. Ал үш баласы бар аз қамтылған отбасы немесе екі баласы бар аз қамтылған отбасы, жаңа

үйленгендерге байланысты да осындай қолдаулар келешекте керек сияқты. Сонда бұл мәселе кешенді түрде мемлекет тарапынан қарастырылатын сияқты.

Бұл келешекке қатысты сізге айтып отырған пікірім, ал екі сұрағыма жауап беруіңізді өтінемін. Рақмет.

НҰРЫМБЕТОВ Б.Б. Рақмет, Ләззат Жаңылысқызы.

Біріншіден, атаулы әлеуметтік көмек туралы сұрағыңызға қатысты. Иә, осы апрель-май айында атаулы әлеуметтік көмектің төлеу өлшем шарттары өзгерген, халықтың да саны едәуір өсті. Егер де 2018 жылы 111 мың адам алатын болса, биылғы жылы 450 мыңға дейін тағайындалды. Сондықтан да қателіктер орын алды. Өкінішке қарай, кісілердің тарапынан да қателіктер болды, пендешілікке де салынып кетті. Оның үстіне сол арызды қабылдап жатқан, құжатты қабылдап жатқан мамандардың да жауапкершілігі бар, олар уақытылы тексермеді. Оның бәрін қазір реттедік. Дегенмен де осы салаға қатысты 194 қызметкер тәртіптік жауапқа тартылды, үш бөлім басшысы жұмыстан босатылды. Өкінішке қарай, бір-екі өңірде 15 адамға қылмыстық істер де қозғалды, оның екеуіне шешім шықты, 13-і әлі қаралып жатыр.

Жаңағы учаскелік комиссиялардың жауапкершілігі жөнінде. Иә, учаскелік комиссиялардың жауапкершілігі өте мол, себебі атаулы әлеуметтік көмекті тағайындағанда бір жағынан біз нақты ақшасын санап, табысын санайтын болсақ, екінші жағынан оның шынайы мұқтаждығын да қарау керек. Өздеріңіз естіп, көрдіңіздер, біз көп жерде жарияладық, үлкен екі этажды коттедже тұрып, шетелдік көлігі бар азаматтар да алып кетті. Олардың табысын тексеріп келсек, шынайы табысы жоқ, бірақ жағдайы басқаша. Сондықтан учаскелік комиссиялардың жұмысын біз күшейту үшін, қорытынды жасау үшін мерзімін созып жатырмыз және де оларға критерий әзірлеп береміз. Бірақ олардың шешімі соңғы шешім емес, шешімді жергілікті уәкілетті мемлекеттік орган қабылдайды учаскелік комиссиялардың шешімі бойынша. Бірақ қазір біз солардың шешімін қабылдау үшін критерийлер әзірлеп жатырмыз. Егер сол критерийлерге сәйкес болатын болса, сол кезде учаскелік комиссияның шешімі бас тарту үшін негізге алынатын болады.

Әлеуметтік төлемді сақтандыру қорынан төрт айдан алты айға созып жатырмыз. Расында да Әлеуметтік сақтандыру қорынан алып жатқан жұмысын жоғалтқан азаматтардың саны мен біздің Жұмыспен қамту орталығына тіркелген азаматтардың санында айырмашылық бар. Басында сол азаматтардың осындай төлем бар екенін білмегендіктерінен болған жағдай. Оның үлкен ақпараттық жұмыстарын жасап жатырмыз. Егер де қазір Жұмыспен қамту орталығына жұмыссыз ретінде тіркелсе, ол жерден тікелей электронды түрде Мемлекеттік сақтандыру қорына және азаматтың өзіне түсініктеме беріп, Мемлекеттік сақтандыру қорына хабарлама жіберіліп отырады. Сондықтан болашақта осы жұмыссыз ретінде тіркелген азаматтар өз қалауымен егер мүмкіндігі болатын болса, толығымен алатындай жағдайымыз бар.

«Бақытты отбасы» бағдарламасы бойынша ақпарат ретінде қабылдадым.

ТӨРАҒА. Сенатор Әкімов.

ӘКІМОВ Р.Қ. Рақмет, құрметті Төраға.

Менің сұрағым Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министріне арналады.

Құрметті Біржан Бидайбекұлы! Заң жобасының 19-бабына сәйкес асыраушысынан айырылған жағдайда сақтандыру қорынан төленетін әлеуметтік төлемге деген құқық қайтыс болу туралы куәлікте көрсетілген күннен бастап, ал басқа жағдайларда азаматтың қайтыс болғанын жариялау немесе оны хабарсыз кетті деп тану туралы сот шешімінің заңды күшіне енген күнінен бастап туындайтыны белгіленген.

Осыған орай сұрақ. Мәселен, азаматтың қайтыс болғанын жариялау немесе оны хабарсыз кетті деп тану туралы сот шешімі бір жыл немесе одан да көп уақыттан кейін қабылданған жағдайларда хабарсыз кеткен азаматтың балаларына немесе олардың асыраушысына тағайындалатын төлемдерге қайта есептеу жүргізіледі ме? Егер жүргізілсе, қандай түрде жүзеге асырылады? Рақмет.

НҰРЫМБЕТОВ Б.Б. Түсінікті. Рашит Қайыржанұлы, бұл жерде асыраушыдан айырылған жағдайдағы төленетін әлеуметтік төлемнің тәртібі келесідей.

Біріншіден, асыраушысы қайтыс болған кезде оның ресми қайтыс болған туралы куәлігі болады, қайтыс болғаннан күннен осы әлеуметтік төлем төленеді. Тіпті егер де отбасы оны білместен кейін хабарласып жатса, бір-ек жылдан кейін болсын, қайтыс болған уақыттан бастап осының барлығы бір мезгілде төленеді.

Ал енді сіздің екінші айтып жатқаныңыз, ол жоғалып кеткен азаматтарды соттың шешімімен немесе қайтыс болды де таниды, немесе хабарсыз кетті деп таниды. Бұл жерде бұл әлеуметтік төлем сол соттың шешімін күшіне енген күннен бастап ол кісі қайтыс болды деп саналады, болмаса соттың шешімінде қай күннен бастап оны қайтыс болды немесе қай күннен бастап оны хабарсыз кетті деп белгілейді, сол күннен бастап жаңағы әлеуметтік төлем төленеді.

Бұл жерде де, егер соттың шешімімен кейін келіп жатса (бір жылдан кейін), сол соттың шешімі белгіленген күннен оның төлемдері төленеді.

ТӨРАҒА. Сөз сенатор Бектұрғановқа беріледі.

БЕКТҰРҒАНОВ С.Ш. Рақмет, Дарига Нурсултановна.

Уважаемый Биржан Бидайбекулы, законопроектом предполагается внедрение портала социальных услуг для лиц с инвалидностью, который обеспечит прямое взаимодействие получателей и поставщиков услуг. Очень важно, что лица с инвалидностью смогут самостоятельно выбирать более качественные технические средства и услуги реабилитации.

В связи с этим вопрос: как вы планируете решить вопрос доступа к portalу граждан, не имеющих такой технической возможности по причине отсутствия компьютеров или интернета, тем более не всем из них положены индивидуальные помощники?

Может быть, в перспективе предполагается установка в отделах социальной защиты специальных терминалов, в том числе учитывающих особенные потребности инвалидов? Планируется ли какое-либо обучение этих пользователей?

НҰРЫМБЕТОВ Б.Б. Уважаемый Серик Чингисович, во-первых, спасибо за поддержку идеи портала. Действительно, это хорошая идея. Наконец-то мы дадим возможность лицам с инвалидностью выбирать себе услуги и средства реабилитации.

По мере внедрения мы очень часто встречались с лицами с инвалидностью и социальными работниками, эта проблема поднималась. У инвалидов, которые плохо видят, есть сложности в пользовании тем же компьютером, поэтому в плане мероприятий есть следующее. Во всех центрах обслуживания населения и центрах занятости мы внедрим зоны обслуживания, где социальные специалисты будут помогать делать заявку, открывать личный кабинет. Если у лиц с инвалидностью есть индивидуальные помощники, они будут помогать.

Касательно обучения. В первую очередь мы обучили социальных работников, которые занимаются и обучают инвалидов, как пользоваться порталом. Посредством их мы будем обучать тех лиц, у которых есть проблемы со зрением, пользоваться этим порталом.

ТӨРАҒА. Сөз сенатор Нөкетаеваға беріледі.

НӨКЕТАЕВА Д.Ж. Рақмет, Дариға Нұрсұлтанқызы.

Біржан Бидайбекұлы, менің сұрағым сізге. Заң жобаларын негізінен қолдаймын. «Мемлекеттік атаулы көмек туралы» Заңның қолдану аясын кеңейту арқылы «аз қамтылған отбасының балаларына кепілдендірілген әлеуметтік пакет» деген ұғым енгізіліп отыр.

Мектеп жасына дейінгі балалар тағам наборымен, гигиеналық құралдармен қамтамасыз етіледі. Осының нақты механизміне тоқталып өтсеңіз.

Мысалы, ол заттар «Апельсин», «Магнум» сияқты үлкен сауда орталықтары арқылы беріледі дедіңіздер. Ондай сауда орталықтары тек қалалар мен кейбір үлкен аудан орталықтарында ғана бар. Бұның бәрін тасымалдау тағы да қомақты қаржыны талап етпейді ме? Оны тасымалдау қанша қаражатты талап етеді? Рақмет.

НҰРЫМБЕТОВ Б.Б. Құрметті Динар Жүсіпәліқызы, бұл жерде кепілдендірілген әлеуметтік топтамада мектеп жасына дейінгі балаларға гигиеналық құралдар мен азық-түлік жиынтығы беріледі. Бұның шарттары – бұл ай сайын берілу керек. Ол үшін жергілікті атқарушы органдар оның операторын, яғни соны жасақтап жеткізетін операторды белгілейді. Оны біз осы күнге дейін «Магнум» деп айтып жатқаным, сондай ірі операторлардың бәрімен жұмыс жасап біттік. Бәрі ниет білдіріп жатыр. Ол бірнеше лот болуы да мүмкін. Не облыстық орталықта, не әр ауданда жергілікті атқарушы органдар белгілейді. Және де техникалық спецификациядағы негізгі шарты – оны жеткізу. Біріншіден, оны бөлек-бөлек емес тізім бойынша, топтама ретінде қалыптастыру. Екіншіден, атаулы әлеуметтік көмек алушының жеткізуі болып табылады. Сондықтан

қазір біз әкімшіліктермен осы бойынша жұмыс істеп жатырмыз. Осы кепілдендірілген топтаманы іске асыруға 41 миллиард теңге қарастырдық. Соның құнынан операторды белгілеген кезде оператор жаңағы топтаманы тікелей сол жанұяға дейін жеткізетін болады. Ол жерде ауданның әкімі мен әлеуметтік қызметкердің қатысуымен қолма-қол беріледі.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сенатор Нұржігітова.

НҰРЖІГІТОВА Д.Ө. Рақмет, Дариға Нұрсұлтанқызы.

Біржан Бидайбекұлы, менің сұрағым мынандай. Откен жылдың көрсеткіші бойынша Қазақстанда 10 жылда 1,5 миллион неке қиылған. Дәл осы кезеңде 0,5 миллион неке қайтадан ажырасуға арыз берген. Демек жалғыз басты аналардың саны жылдан жылға көбейіп келе жатыр. Ал егер ол жалғыз басты аналар балаларының әкелерінен алиментті өндіріп ала алмай отырса, экономикалық қиын жағдайға тап болып отырса, олардың атаулы әлеуметтік көмектен үміті бар ма?

НҰРЫМБЕТОВ Б.Б. Құрметті Дана Өмірбайқызы, атаулы әлеуметтік көмек тек қана табысының төмендігіне байланысты. Ол жанұяда бала болуына, болмауына, денсаулығына қатысты, жұбайы бар-жоғына қарамайды. Егер де сол жанұяда белгіленген кедейшілік шегінен табысы төмен болса, ол жанұя міндетті түрде атаулы әлеуметтік көмек алады.

Ал енді жұбайлардың арасындағы қатынасқа қатысты осы жылы көптеген әңгіме болды. Тіпті кейбір өңірлерде ажырасуға арнайы барыпты деген жағдайлар да болды, себебі жұбайының табысын есептемеу үшін. Қазіргі заң бойынша бірге тұрып жатқандар неке қию куәлігі бар-жоғына қарамастан отбасы болып саналады. Және де сол ажырасып кеткен жолдасының табысы болса, оның табысы есептеліп, ол да осы жанұяның құрамында есептелетін болады. Сондықтан жалғыз басты аналар табысына қарай атаулы әлеуметтік көмекке міндетті түрде ие болады.

ТӨРАҒА. Сенатор Жолдасбаев.

ЖОЛДАСБАЕВ М.С. Спасибо, уважаемая Дарига Нурсултанова.

Құрметті Нұржан Бидайбекұлы, өзіңіз баяндамаңызда айтып кеттіңіз, атаулы әлеуметтік көмек алып отырған отбасына жұмыс ұсынса, ал олар жұмыстан бас тартса, бүкіл отбасына атаулы әлеуметтік көмек төленбейді деп. Ол түсінікті. Ал енді ұсынылған жұмысқа шығып, көп ұзамай жұмыс тәртібін бұзғаны үшін жұмыстан босатылған жағдайда қалай болады, әлеуметтік көмек төлене ме, төленбей ме? Ондай азаматтар бізде аз емес қой, безответственные.

НҰРЫМБЕТОВ Б.Б. Құрметті Мұратбай Сматайұлы, бұл жерде тәртіп бүгінгі таңда, бүгінгі қолданыста былай. Үлкен жанұяда отағасы – еңбекке жарамды азамат жұмыстан бас тартса, тек қана соған тиесілі атаулы әлеуметтік көмек тоқтатылатын,

жанұяның басқа мүшелері алатын. Сөйтіп оның бәрі жауапкершілікті төмендетті. Сондықтан қазіргі заңда былай, атаулы әлеуметтік көмекке өтініш береді, табысына қарай атаулы әлеуметтік көмек тағайындалады. Еңбекке жарамды азаматқа жұмыс ұсынылады, әлеуметтік контракт ұсынылады немесе оқыту, тағы басқасы. Егер де ол содан бас тартатын болса, атаулы әлеуметтік көмек тоқтатылады. Егер де келісіп, жұмысқа тұратын болса, сосын жұмыс істеп жүріп, шартты бұзып кетіп қалатын болса, дәл осындай тәртіп қолданады. Егер де әлеуметтік шартты бұзып, істеп жатқан жұмысынан кетіп қалса, атаулы әлеуметтік көмек жанұясына тоқтатылады.

ТӨРАҒА. Басқа сұрақтар жоқ, рақмет, Біржан Бидайбекұлы, орныңызға отырыңыз.

Осы екі мәселе бойынша қосымша баяндама жасау үшін сөз Әлеуметтік-мәдени даму және ғылым комитетінің мүшесі Нұртөре Байгілесұлы Жүсіпке беріледі.

ЖҮСІП Н.Б. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Қазақстан Республикасында «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Заң 2003 жылғы 25 сәуірде қабылданды. Содан бергі аралықта халықты әлеуметтік сақтандыру мәселесі кезең-кезеңімен жүзеге асырылып келеді.

2005 жылдан бастап халықты әлеуметтік қорғаудың нақты кепілі ретінде халықты әлеуметтік сақтандырудың көпдеңгейлі жүйесі енгізілді.

Ұсынылып отырған «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Заң жобасының жаңа редакциясы Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті – Елбасы тапсырмасын іске асыру үшін әзірленіп отыр.

Дүниежүзінде үш әлеуметтік модель бар: скандинавтық, континентальды және англосаксон. Соның ішінде Норвегия, Нидерланд, Швеция сияқты елдердегі скандинавтық жүйе бойынша жарна төлеген-төлемегеніне қарамастан елдің бәріне бірдей мүгедектік, қарттық, асыраушысынан және жұмысынан айрылу бойынша және жетім балалар мен жарымжан жетімдерге толық әлеуметтік төлемдер жасалады. Континентальды модель бойынша Германия, Швейцария, Францияда сақтандыру жарнасы мен статусы бойынша төлемдер белгіленген. АҚШ, Австралия тәрізді елдер англосаксон моделін қолданады.

Бізде мемлекет, жұмыс берушілер және азаматтар арасындағы жауапкершілікті тең бөлісе қарастырылған Ұлттық әлеуметтік әріптестік жүйесі тиімді жұмыс істеп жатыр. Яғни біздің жүйе континентальды модель қағидаттарына негізделген, бірақ еліміздің ұлттық ерекшелігі ескерілген.

Қазіргі таңда Еуропа мен Азия, АҚШ өздерінің әлеуметтік даму модельдерін жетілдіру жолдарын қарастырып жатыр. Тек тұтыну тұрғысына негізделген экономикалық жүйе қаржы дағдарыстарынан кейін қалжырап қалды. Әлеуметтік дағдарыс салдарынан әлеуметтік төлемдер қысқарып, зейнеткерлік жасы ұлғайып, жұмыссыздық белең алып жатқан елдер де аз емес.

Осындай жағдайда «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Заңның жаңа редакциясы Ұлт жоспарына сәйкес Қазақстанның Үшінші модернизациясы базасында қайтадан жасалып отыр.

Еңбек ету қабілетінен айырылу, асыраушысынан айырылу, жұмысынан айырылу жағдайларына байланысты заң жобасында бірқатар баптар жетілдірілген. Заң жобасы іске қосылған жағдайда әлеуметтік төлемдердің орташа көлемі еңбек ету қабілетінен айрылғандарға – 34,5, асыраушысынан айрылғандарға – 33,9, жұмысынан айрылғандарға – 40,4 пайыз өседі.

Қарастырылып отырған заң жобасы теріс әлеуметтік-экономикалық және құқықтық салдарға әкеп соқпайды.

Сонымен қатар Сенат отырысына «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне міндетті әлеуметтік сақтандыру, әлеуметтік қамсыздандыру және денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік-жекешелік әріптестік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы енгізіліп отыр.

Аталған заң жобасы «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасына сәйкес бірнеше заңнамалық актілерді ретке келтіру тұрғысында әзірленді.

Заң жобасының қабылдануы:

1) қиын өмірлік жағдайға ұшыраған азаматтарды, әсіресе аз қамтылған отбасылардан шыққан балаларды әлеуметтік қорғауға;

2) көпбалалы отбасыларының әл-ауқатын жақсартуға және көпбалалы аналардың абыройын тануға;

3) мүгедек адамдарды әлеуметтік қамсыздандыру деңгейін көтеруге, оларға берілетін техникалық құралдар мен оңалту қызметтерінің сапасын жақсартуға, әлеуметтік көрсетілетін қызметтер көрсету саласында бәсекелестік ортаны дамытуға;

4) азаматтарды еңбекке ынталандыруға, оларды әлеуметтік көмек көрсетудің бәсең қағидаттарынан жұмыспен қамтудың белсенді шараларына тартуға жәрдемдеседі.

Қорытындылай келгенде, заң жобалары бойынша Әлеуметтік-мәдени даму және ғылым комитеті тарапынан құрылған жұмыс тобының үш отырысы өткізілді.

Заң жобасының барлық нормалары кеңінен зерделенді.

Сенаттың тұрақты комитеттерінен және Сенат Аппаратынан келіп түскен ескертулер мен ұсыныстар салыстырмалы кестеге енгізілді. Оларға толық көлемде жауаптардың болуына байланысты кестеден алынып тасталды.

Баяндалғанды ескере отырып, Әлеуметтік мәдени-даму және ғылым комитеті «Қазақстан Республикасы Парламентінің комитеттері мен комиссиялары туралы» Қазақстан Республикасының Заңы басшылыққа ала отырып, Парламент Мәжілісі мақұлдаған «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын Сенат отырысының қарауына енгізіп, Қазақстан Республикасы Конституциясы 61-бабының 4-тармағына сәйкес оны қабылдауды ұсынады. Сондай-ақ Сенат Регламентінің 58-тармағын басшылыққа ала отырып, Парламент Мәжілісі мақұлдаған «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне міндетті әлеуметтік сақтандыру, әлеуметтік қамсыздандыру және денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік-жекешелік әріптестік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын бірінші оқылымда мақұлдауды ұсынады.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Нұртөре Байтілесұлына сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Сұрақтар болмаса, мәселені талқылауға көшеміз. Сөз сенатор Бектұрғановқа беріледі.

БЕКТҰРҒАНОВ С.Ш. Рақмет.

Уважаемая Дарига Нурсултановна, уважаемые коллеги и приглашенные! Рассматриваемые сегодня законопроекты очень важны для дальнейшего решения вопроса социальной защиты наших граждан.

Если говорить о проекте Закона «Об обязательном социальном страховании», то он направлен на усиление правовых, экономических и организационных основ социального страхования. Очень важно, что ряд положений законопроекта будет стимулировать усиление трудовой мотивации и заинтересованности в формальной занятости.

Еще более важную задачу призван решить сопутствующий законопроект. Государство планирует пойти на беспрецедентные меры по поддержке многодетных семей, начав им выплату государственного пособия независимо от уровня доходов. Достаточно сказать, что такими мерами будет охвачено более 349 тысяч семей, в которых воспитывается 1,5 миллиона детей. Только в 2020 году общая сумма выплат составит 177,6 миллиарда тенге.

Одним словом, государство продолжает расширять и совершенствовать государственную социальную поддержку граждан, нуждающихся в помощи. Поэтому прошу коллег поддержать эти законопроекты.

Вместе с тем для предстоящей реализации новых механизмов АСП Правительству и местным исполнительным органам за короткое время предстоит решить ряд важных вопросов. Прежде всего это касается введения нового для всех нас гарантированного социального пакета детям из малообеспеченных семей. Не хотелось, чтобы новая и, безусловно, очень необходимая инициатива превратилась в череду разбирательств проблем, связанных с предоставлением социального пакета в натуральной форме.

Мы понимаем, что могут возникнуть определенные сбои в организации этих работ, но минимизировать их уже мы можем, предусмотрев ряд моментов.

Если с бесплатным проездом и питанием школьников более или менее все понятно, то с выдачей продуктов питания, наборов бытовой химии, школьной формы и школьных принадлежностей могут возникнуть весьма прогнозируемые проблемы.

Во-первых, это государственные закупки. Всем известно, какие проблемы возникают, когда проводятся тендеры. Необходимо заранее предусмотреть, как и у кого будут закупаться товары, услуги по их доставке и выдаче продуктовых наборов и другой товарной помощи.

При этом необходимо учесть расстояние до сельских населенных пунктов, состояние дорог в некоторых регионах, особенно в зимний период. Мы знаем, что в этом пакете есть молоко, пюре, которые в наш зимний период могут элементарно замерзнуть.

Нам необходимо продумать, как сократить возможное возникновение различных недовесов, несоблюдение качества товаров, сроков годности, даже те же элементарные приписки и присвоения. Мы должны предусмотреть возникновение коррупционных рисков.

Одним словом, алгоритм приобретения, учета и выдачи товаров должен быть максимально простым, открытым, понятным исполнителям и получателям. А виды и объемы гарантированного социального пакета должны быть доведены до каждой семьи, имеющей право на его получение.

Кроме того, хотел бы предложить, чтобы весь процесс был поручен одному государственному органу на уровне областей и городов республиканского значения.

По презентованным министерством алгоритмам по обеспечению гарантированным социальным пакетом детей дошкольного возраста предусматривается возможность проведения работы и через Управление социальной защиты населения, и через Управление здравоохранения, и через участие в этом процессе социально-предпринимательских корпораций.

Местные исполнительные органы не должны экспериментировать в решении этих вопросов, у них должна быть полная ясность в том, как они должны организовать работу. Наличие одной, главное, простой и понятной государственным органам, потенциальным поставщикам, населению схемы поможет оперативно выявлять, на каком этапе произошел сбой в работе, принимать адекватное обстановке решение.

Одними инструкциями, утвержденными правилами и методическими рекомендациями мы здесь не обойдемся. Необходимо в каждом регионе провести подробные практические семинары с рассмотрением конкретных случаев возможных сбоев на любом этапе предоставления натуральной социальной помощи, тем более времени для проведения конкурсных процедур практически не осталось, с 1 января мы должны уже начать реализацию данных инициатив.

Акиматы всех уровней должны в полной мере осознать ответственность за качественную и своевременную реализацию помощи детям из малообеспеченных семей.

Текущий год показал, что мы не всегда можем оперативно и профессионально отреагировать на претензии граждан.

Государством впервые предполагаются беспрецедентные меры поддержки малообеспеченных граждан, для чего проведена значительная подготовительная работа. Хотелось, чтобы реализация этих мер на практике была организована максимально справедливо, эффективно и профессионально.

Благодарю за внимание.

ТӨРАҒА. Спасибо, Серик Чингисович. Очень правильные замечания. Злоупотребления будут, здесь есть определенные риски. Я думаю, что министерство это очень хорошо осознает. Здесь надо внимательно посмотреть подзаконную базу, нормативные правовые акты, которые будут приниматься во исполнение. Там все процедуры должны быть очень четко прописаны.

В ряде стран есть такая практика, что пособия, которые выделяются на детей, не выдаются родителям на руки. Они отслеживаются и соответствующими местными

органами расходуются именно на нужды детей. Это тоже очень важный момент. Было бы здорово, если бы повнимательнее изучили этот механизм, возможно, он тоже имеет право на жизнь, в том числе и на нашей казахстанской почве.

Басқа сөйлеймін деушілер жоқ, осымен талқылау аяқталды. Енді заң жобалары бойынша жеке-жеке шешім қабылдайық.

«Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасы Заңын қабылдау жөніндегі бас комитеттің ұсынысын және осы мәселе бойынша Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, «жақтағандар» – 46, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Заң қабылданды.

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне міндетті әлеуметтік сақтандыру, әлеуметтік қамсыздандыру және денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік-жекешелік әріптестік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын бірінші оқылымда мақұлдау туралы Сенат қаулысының жобасы сіздерде бар, дауыс беріңіздер. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, «жақтағандар» – 46, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Қаулы қабылданды.

Бас комитетке заң жобасын екінші оқылымға әзірлеу тапсырылады.

Сөз сенатор Бактиярұлына беріледі.

БАҚТИЯРҰЛЫ М. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, қадірлі әріптестер! Сенат отырысының бүгінгі күн тәртібіне «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын және «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне міндетті әлеуметтік сақтандыру, әлеуметтік қамсыздандыру және денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік-жекешелік әріптестік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын екінші оқылымда қарауды ұсынамын.

Сенатор Бактиярұлының ұсынысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, «жақтағандар» – 46, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Шешім қабылданды. Заң жобасы бүгін екінші оқылымда қаралады.

Құрметті депутаттар, келесі қаралатын мәселе «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне оңалту және банкроттық рәсімдерін, бюджет, салық заңнамасын және теміржол көлігі туралы заңнаманы жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде. Заң жобасы екінші оқылымда қаралады.

Сөз Қаржы және бюджет комитетінің мүшесі Нұрлан Наурызұлы Қылышбаевқа беріледі.

ҚЫЛЫШБАЕВ Н.Н. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер мен шақырылғандар! «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне оңалту және банкроттық рәсімдерін, бюджет, салық заңнамасын және теміржол көлігі туралы

заңнаманы жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы Сенат отырысында қаралып, бірінші оқылымда мақұлданды.

Заң жобасын талқылау және оны екінші оқылымға дайындау барысында заң жобасына өзгерістер мен толықтырулар енгізу қажеттігі туындады. Мәселен:

1) Азаматтық кодекс пен «Оңалту және банкроттық туралы» Қазақстан Республикасы Заңының өздеріне қатысты оңалту рәсімі қолданылуы мүмкін адамдарды, яғни жеке кәсіпкер ретінде тіркелген борышкерді айқындайтын ережелерін сәйкес келтіру, сондай-ақ жеке кәсіпкер үшін ықтимал құқықтық салдарларды көрсету;

2) Қазақстан Республикасының Бюджет кодексін «Бюджет қаражатын тиімсіз жоспарлағаны және (немесе) тиімсіз пайдаланғаны үшін жауаптылық» деген жаңа 104-1-баппен толықтыру;

3) мамандандырылған соттардың азаматтық істерінің қарауына жататындығын нақтылау;

4) салықтар және кедендік төлемдер бойынша кредитор, мемлекеттік орган немесе мемлекет қатысатын заңды тұлға өтініш беруші болып табылған жағдайда уақытша басқарушыға негізгі сыйақыны төлеу мөлшерін белгілеу;

5) «Оңалту және банкроттық туралы» Қазақстан Республикасы Заңын «Қаржылық орнықтылық сыныптарын айқындау» деген жаңа 49-1-баппен толықтыру.

Сонымен қатар жоба баптарының нормаларын үйлестіретін, сондай-ақ заң техникасы қағидаларымен байланысты бірқатар өзгерістер енгізілді.

Барлық ескертулер мен ұсыныстар салыстырма кестеге жинақталған.

Құрметті Төраға, құрметті әріптестер! Баяндалғанды ескере келе Қаржы және бюджет комитеті салыстырма кестені қарауға көшуді және аталған заң жобасын Қазақстан Республикасы Конституциясы 61-бабының 5-тармағына сәйкес Парламент Мәжілісіне жіберуді ұсынады.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Нұрлан Наурызұлына сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Заң жобасы өткен отырыста талқыланды, бүгін талқылаудың қажеті бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Басқа пікірлер болмаса, салыстырма кестені қараймыз. Кестеге 25 түзету енгізілген. Бас комитет 24 түзету қабылдансын, ал бір түзету қабылданбасын деген ұсыныс жасап отыр.

Бас комитеттің ұсыныстарымен келісесіздер ме?

ОРНЫНАН. Келісеміз.

ТӨРАҒА. Онда заң жобасы бойынша салыстырма кестеге енгізілген түзетулерді бас комитеттің ұсыныстарымен дауысқа қоямын, дауыс беріңіздер. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, «жақтағандар» – 46, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Заң жобасына Сенат енгізген түзетулер қабылданды.

Енді Мәжіліс мақұлдаған қалған баптарды дауысқа қоямын, дауыс беріңіздер. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, «жақтағандар» – 46, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Мәжіліс мақұлдаған баптар қабылданды.

Сенат енгізген түзетулерді Мәжіліске жіберу туралы қаулыны дауысқа қоямын, дауыс беріңіздер. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, «жақтағандар» – 46, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. шешім қабылданды.

Бұл заң жобасы бойынша Сенат енгізген түзетулер Мәжіліске жіберіледі. Осы заң жобасы бойынша шақырылған азаматтарға рақмет. Сіздерге аманшылық тілейміз.

Құрметті депутаттар, келесі мәселе «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы бойынша Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мен Сенаты арасындағы келіспеушіліктерді еңсеру жөніндегі келісім комиссиясының ұсыныстары туралы.

Сөз келісім комиссиясының атынан сенатор Әлімжан Сейітжанұлы Құртаевқа беріледі.

ҚҰРТАЕВ Ә.С. Рақмет.

Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Ағымдағы жылғы 17 қазанда Парламент Сенатының жалпы отырысында «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заң жобасы қаралып, Парламент Мәжілісіне Заң жобасы бойынша өзгерістер мен толықтырулар жолданған болатын.

Мәжіліске жіберілген 19 позицияның ішінен Парламент Мәжілісі 12 позициясымен келісті, 7 позиция келісім комиссиясының қарауына шығарылды. Келісім комиссиясының отырысы ағымдағы жылғы 29 қарашада өтті. Барлық 7 позиция бойынша бірлескен редакция қабылданды.

Ағымдағы жылғы 4 желтоқсанда Парламент Мәжілісі жалпы отырыста келісім комиссиясы қабылдаған барлық жеті позицияның бірлескен редакциясымен келісті. Олар салыстырмалы кестеге енгізіліп, сіздердің қарауларыңызға ұсынылып отыр.

Құрметті әріптестер, келісім комиссиясының шешімін қолдауларыңызды сұраймыз. Рақмет.

ТӨРАҒА. Әлімжан Сейітжанұлына сұрақтарыңыз бола ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Талқылаудың қажеті бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Онда салыстырмалы кестені қарауға көшеміз. Кестеге 7 түзету енгізілген. Келісім комиссиясы бұл түзетулерді қабылдауды ұсынып отыр. Келісесіздер ме?

ОРНЫНАН. Келісеміз.

ТӨРАҒА. Олай болса, келісім комиссиясының салыстырма кестеге енгізген ұсыныстарын толығымен дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, «жақтағандар» – 46, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Түзетулер қабылданды.

Енді «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы бойынша Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, «жақтағандар» – 46, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Заң қабылданды.

Енді күн тәртібіне қосымша енгізілген заң жобасы бойынша комитеттің отырысын өткізу үшін 10 минутқа үзіліс жариялаймын.

ҮЗІЛІС.

ҮЗІЛІСТЕН KEЙІН.

ТӨРАҒА. Құрметті депутаттар, тіркеуден өтулеріңізді сұраймын. Тіркеу режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат. Қажетті кворум бар. Жұмысымызды жалғастырайық.

Құрметті әріптестер, күн тәртібіне қосымша енгізілген «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне міндетті әлеуметтік сақтандыру, әлеуметтік қамсыздандыру және денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік-жекешелік әріптестік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы екінші оқылымда қаралады.

Сөз Нұртөре Байтілесұлы Жүсіпке беріледі.

ЖҮСП Н.Б. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне міндетті әлеуметтік сақтандыру, әлеуметтік қамсыздандыру және денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік-жекешелік әріптестік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заң жобасы аз қамтылған азаматтарға әлеуметтік көмек көрсетудің атаулылығын күшейту және аз қамтылған отбасыларынан шыққан балалардың әлеуметтік қорғалу деңгейін арттыру мақсаттарындағы Қазақстан Республикасы Президентінің тапсырмаларын іске асыруға, сондай-ақ қолданыстағы заңнамалық актілерді «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасы Заңы жобасының жаңа редакциясымен сәйкес келтіру мақсатында әзірленді.

Бюджет кодексіне және «Қазақстан Республикасындағы арнаулы мемлекеттік жәрдемақы туралы», «Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемақылар туралы» Қазақстан Республикасының заңдарына өзгерістер мен толықтырулар енгізіледі.

Бюджет кодексіне және «Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек туралы», «Қазақстан Республикасындағы арнаулы мемлекеттік жәрдемақы туралы», және «Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемақылар туралы» Қазақстан Республикасының Заңдарына түзетулер атаулы әлеуметтік көмекті тағайындау тетігін өзгертуге, оны бөлудің азаматтарды жұмысқа ынталандыратын ашық және әділ тетіктерін белгілеуге, сондай-ақ аз қамтылған отбасыларынан шыққан балалардың қорғалу деңгейін арттыруға бағытталған.

«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының кодексіне өзгерістермен және толықтырулармен мемлекеттік-жекешелік әріптестіктің «инфрақұрылымдық моделі» енгізіледі. Бұл модель медициналық жоғары оқу орындарының жанындағы университет клиникаларын салу және олардың одан әрі жұмыс жасауы бойынша заңнамалық негіздер құру мақсатында қарастырылады.

«Қазақстан Республикасында мүгедектерді әлеуметтік қорғау туралы» және «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының заңдарына 2020 жылдан бастап көрсетілетін қызметті алушы мен өнім берушінің тікелей өзара іс-қимыл жасауы үшін цифрлық аланды қамтамасыз ететін әлеуметтік көрсетілетін қызметтер порталын косуды көздейтін өзгерістер мен толықтырулар енгізіледі. Бұл ретте мүгедектігі бар адамдар өздерінің жеке қажеттіліктеріне сәйкес келетін өздеріне тиесілі неғұрлым сапалы техникалық құралдар мен оңалту қызметтерін өздері дербес таңдай алады.

Сондай-ақ «Зейнетақымен қамсыздандыру туралы», «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Қазақстан Республикасының кодексін (Салық кодексін) қолданысқа енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңдарына және басқа заңнамалық актілерге жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарнасын енгізу мерзімін 2020 жылдан 2023 жылға ауыстыруға бағытталған түзетулер енгізілді.

Сенаттың тұрақты комитеттерінің осы заң жобасы бойынша ескертпелері мен ұсыныстары жоқ.

Баяндалғанды ескере келе Әлеуметтік-мәдени даму және ғылым комитеті «Қазақстан Республикасы Парламентінің комитеттері мен комиссиялары туралы» Қазақстан Республикасы Заңың басшылыққа ала отырып, Парламент Мәжілісі мақұлдаған «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне міндетті әлеуметтік

сақтандыру, әлеуметтік қамсыздандыру және денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік-жекешелік әріптестік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңын Сенат отырысының қарауына енгізіп, Қазақстан Республикасы Конституциясы 61-бабының 4-тармағына сәйкес оны қабылдауды ұсынады.

Назар қойып тыңдағандарыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Нұртөре Байтілесұлына сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Сұрақтар болмаса, бас комитеттің заңды қабылдау жөніндегі ұсынысын және осы мәселе бойынша Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, «жақтағандар» – 46, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Заң қабылданды.

Шақырылған азаматтарға рақмет, аман-сау болыңыздар. Келе жатқан мереке құтты болсын!

Құрметті әріптестер, енді депутаттық сауалдарға көшеміз. Сенатор Бектаев.

БЕКТАЕВ Ә.Ә. Рақмет, құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы.

Менің депутаттық сауалым Қазақстан Республикасының Премьер-Министрінің атына жолданады.

«Құрметті Асқар Ұзақбайұлы! Құс шаруашылығы саласы өтпелі кезеңнің үлкен қиындықтарын еңсерген, ауыл шаруашылығы өндірісінің флагманы болған серпінді жобалардың бірі деп айтуға болады. Аталған саланың еліміздің азық-түлік қауіпсіздігіне қосқан үлесі, халықты базалық әлеуметтік маңызы бар азық-түлік өнімдерімен қамтамасыз етуі жоғары бағаға лайық. Кейінгі кездері байқалып отырғандай өнім сапасының жоғары болуы саланың халықаралық нарыққа шығуына мүмкіндік берді.

Соңғы алты жылда құс етін өндіру 56 пайызға артып, 2018 жылы 192 мың тоннаны, ал тауарлық жұмыртқа бойынша өсім 30 пайыз, немесе 5,6 миллиард дананы құрады. Ағымдағы жылы құс етін 250 мың тоннаға, тауарлық жұмыртқаны 6 миллиард данаға өндіру күтілуде, ал экспорттың нақты көлемі 12 еседен астам өсіп, 2018 жылы 634 миллион жұмыртқаға жетті.

Бұл ретте құс шаруашылығы өнімдері көлемінің өсуі жыл сайын ұлғайып келе жатқандығы мемлекеттік қолдаудың арқасында екендігі сөзсіз.

Мемлекет тарапынан көрсеткен қолдау бірінші кезекте құс шаруашылығы өнімдерін өндіруді субсидиялау есебінен болды және ол саланың мұндай нәтижелерге қол жеткізуіне мүмкіндік тудырды.

Алайда салада жүйелі проблемалар сақталып отыр. Олардың қатарына бірінші кезекте жем ретінде пайдаланылатын астық бағасының тұрақты өсуіне байланысты құс өнімдерінің өзіндік құнының жоғарылауын, өткізу арналарының дамымағандығын және

отандық құс фабрикаларындағы өндірісті әртараптандырудың төмендігін жатқызуға болады.

Бүгінгі күні, құс фабрикаларының барлық активтері банктерде кепілдікте тұруына байланысты, несиелерді қайтару бойынша да проблемалар өте көп.

Уақытында сала мамандары тарапынан 2018 – 2027 жылдарға арналған құс шаруашылығын дамыту бағдарламасының жобасы жасалынып, Ауыл шаруашылығы министрлігіне ұсынылған болатын. Жобада отандық құс шаруашылығын тұрақты дамытуға қол жеткізу жөніндегі шаралар кешені, тікелей субсидиялауды кезең-кезеңімен төмендету және құс шаруашылығы өнімдерінің экспортын арттыру көзделген болатын. Бірақ түсініксіз себептермен құс өсірушілердің ұсыныстары осы уақытқа дейін назарға алынбаған.

Қазіргі уақытта салада өндірістің өсуін тежейтін бірнеше проблемалар бар.

1. Құстарды толыққанды жем-шөппен қамтамасыз ету мәселесі. Құс шаруашылығы өнімінің өзіндік құнындағы жем-шөптің үлесі оның түріне байланысты 70 пайызға жуықты құрайды және онымен қамтамасыз етілмеуі құс басын едәуір қысқартуға және өнімін өндіру көлемін бірнеше рет төмендетуге әкеп соғуда. Сондықтан да саланы отандық жем-шөппен қамтамасыз ету бірінші кезектегі міндет болып табылады.

2. Құс шаруашылығы өнімдерін субсидиялау. Субсидиялар жалпы трансферттер арқылы өңірлерге берілген сәттен бастап, құс шаруашылығын қаржыландыру қалдық қағидаты бойынша жүргізіліп келеді. Бұл құс шаруашылығының өндірген және сатқан өнімдері үшін субсидиялардың толық алынбауына, облыс көлемінде субсидиялардың тепе-тең бөлінбеуіне әкеліп соғуда. Сондықтан да өндірілген өнім үшін субсидиялардың үлкен берешегі қалыптасқан.

Біздің ойымызша, ауыл шаруашылығы өнімдерін, оның ішінде мал шаруашылығы, құс шаруашылығы өнімдерін өндіру көлеміне негізделген жалпы сипаттағы трансферттерді аграрлық секторға бөлу әдістемесін қайта қарау қажет.

Оның үстіне 2020 жылдан бастап жұмыртқа өндірісін субсидиялауды тоқтату туралы Үкіметтің аяқ астынан қабылданған шешімі құс өнімдерін өндірушілердің наразылығын тудырып отыр.

3. Құс саласында тұқымды асылдандырудың жағдайы. Саладағы асыл тұқымды шаруашылықтардың қолда бар желісі, негізінен асыл тұқымды балапандарға деген өз қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін ғана жұмыс істейді. Сондықтан да құс фабрикалары сапасы жоғары асыл тұқымды жұмыртқа мен тәуліктік балапандарды импорттауға қыруар қаражат жұмсауға мәжбүр болып отыр.

Бұл мәселені шешу үшін мемлекеттің қолдауымен оңтүстік және солтүстік өңірлерде құс шаруашылығының 1-ші және 2-ші сатыдағы асыл тұқымды репродукторлар орталықтарын салу керек деп санаймыз.

Сонымен қатар ауыл шаруашылығы саласындағы бизнес субъектілерінің санатын анықтауға байланысты критерийлерге өзгерістер енгізу қажет. Ірі кәсіпкерлік субъектілеріне жатқызу критерийлері кәсіпорын қызметкерлердің орташа жылдық саны 1,5 мың адамнан және кәсіпорынның орташа жылдық табысы 10 миллион айлық есептік көрсеткіштен асқан жағдайда ғана қолдануы керек.

Жоғарыда көрсетілген проблемалардың шешілуі кезек күттірмейтін мәселе деп есептейміз. Олардың қордалануы таяу болашақта түрлі жағымсыз салдарларға әкелуі мүмкін, яғни:

1) құс шаруашылығы өнімдері бағасының 30 пайызға және одан да жоғары қымбаттауына, ал ол өз кезегінде әлеуметтік наразылықтардың өршуіне себеп болмақ. Бұл ретте әлеуметтік маңызы бар құс еті мен жұмыртқаға бағаны ұстап тұру мақсатында мемлекеттік органдар тарапынан қолданылатын әкімшілік шаралар онсыз да әлеуеттері әлсіз болып отырған өндірушілердің жағдайын қиындата түседі;

2) баға бойынша бәсекеге қабілеттіліктің жоғалуына, тауарлық жұмыртқа экспортының толық тоқтауына әкеліп соғады;

3) негізгі құралдарға инвестицияның салынбауына, сонымен қатар өндіріс өнімділігін арттыру мен оны әртараптандырудың баяулауына, тіпті тоқтауына алып келеді;

4) салаға қатысты субсидияларды алып тастау құс фабрикаларының кірістерінің төмендеуіне, сондай-ақ бірқатар құс фабрикаларының банкроттық жағдайға жетуіне, елдегі құс шаруашылығы өндірісі көлемінің күрт қысқаруына, бірінші жылдың өзінде-ақ өндіріс көлемінің 30 пайызға дейін құлдырауына алып келеді деп пайымдаймыз;

5) бұл өз кезегінде жұмыс орындарының қысқаруына, отандық құс өнімдерінің бәсекеге қабілеттілігінің жоғалуына, елге арзан импорттық жұмыртқа мен құс еті өнімдерінің ағылуына әкеліп соғатыны даусыз.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, елімізде құс шаруашылығын дамытудың проблемалық мәселелерін арнайы қарап, тиісті шаралар қабылдауыңызды сұраймыз.

Құрметпен, Сенат депутаты Бектаев». Рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Әли Әбдікәрімұлы.

Келесі сөз сенатор Сафиновқа беріледі.

САФИНОВ Қ.Б. «Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину. Депутатский запрос.

Уважаемый Аскар Узақпаевич! Представляется, что назрела необходимость изучения эффективности действующих уже 15 лет норм о предоставлении национальной компании в сфере углеводородов права недропользования на основе прямых переговоров, проверке действия этих норм на практике с учетом возможных злоупотреблений как со стороны национальной компании, так и со стороны третьих лиц, которые могут использовать национальную компанию для обхода общего требования о конкурсном или аукционном порядке предоставления права недропользования, определении экономического эффекта этих норм, соблюдении экономических интересов государства в получении налоговых платежей, проведении операций по разведке и добыче углеводородного сырья на участках, переданных на основании прямых переговоров.

В связи с этим просим дать ответ на следующие вопросы, касающиеся предоставления права недропользования национальной компании по углеводородному сырью (за исключением случаев, вытекающих из международных договоров Республики Казахстан, а также за исключением проведения нефтяных операций на море).

1. Сколько раз право на разведку и (или) добычу в сфере углеводородов было предоставлено национальной компании на основе прямых переговоров? Каково общее число переданных участков, какова их площадь?

2. В каких случаях и регионах национальная компания получала на основании прямых переговоров право недропользования самостоятельно, а в каких – совместно со стратегическим партнером?

3. Какие суммы подписного бонуса были уплачены национальной компанией по таким контрактам самостоятельно, а какие – ее стратегическими партнерами?

4. Были ли исполнены национальной компанией контрактные обязательства по контрактам, заключенным на основании прямых переговоров, и сколько средств было инвестировано национальной компанией по таким контрактам?

5. Был ли по контрактам на разведку углеводородного сырья, заключенным на основании прямых переговоров, осуществлен переход на этап добычи?

6. Утверждались ли запасы полезных ископаемых по контрактам, заключенным с национальной компанией на основании прямых переговоров?

7. Имели ли место случаи возврата (полностью или частично) контрактной территории, переданной национальной компании на основании прямых переговоров? Были ли какие-то участки законсервированы, поставлены в резерв?

8. Имели ли место случаи последующей передачи национальной компанией права недропользования (полностью или частично и в какой именно части) иным лицам, в том числе иностранным компаниям, и на каких условиях? В частности, были ли возмещены расходы национальной компании, понесенные при заключении контракта на недропользование, а также по исполнению контракта на недропользование?

Просим дать письменный ответ на поставленные вопросы в установленные законом сроки.

С уважением, депутаты Сената Сафинов, Плотников, Сулеймен».

ТӨРАҒА. Спасибо, Канатбек Бейсенбекович.

Басқа сауалдар жоқ. Күн тәртібіндегі мәселелер толық қаралып болды. Осымен отырысымызды жабық деп жариялаймын.

ОТЫРЫСТЫҢ СОҢЫ.

МАЗМҰНЫ
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ
СЕНАТЫНЫҢ ОТЫРЫСЫ
2019 жылғы 12 желтоқсан

Күн тәртібі бойынша

О повестке дня 1

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «1994 жылғы 10 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» кешенін жалға беру шартына өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде

О проекте Закона Республики Казахстан «О ратификации Протокола о внесении изменения в Договор аренды комплекса «Байконур» между Правительством Республики Казахстан и Правительством Российской Федерации от 10 декабря 1994 г.», одобренном Мажилисом Парламента Республики Казахстан

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің міндетін атқарушы А.С. САПАРОВТЫҢ баяндамасы

Доклад исполняющего обязанности Министра сельского хозяйства Республики Казахстан САПАРОВА А.С. 1

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

МҰҚАШЕВ Т.Т. 2

БИМЕНДИНА Г.А. – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Жер ресурстарын басқару комитетінің төрайымы, председатель Комитета по управлению земельными ресурсами Министерства сельского хозяйства Республики Казахстан 2

БАҚТИЯРҰЛЫ М. 3

Аграрлық мәселелер, табиғатты пайдалану және ауылдық аумақтарды дамыту комитетінің мүшесі Б.Қ. ЕЛАМАНОВТЫҢ қосымша баяндамасы

Содоклад члена Комитета по аграрным вопросам, природопользованию и развитию сельских территорий ЕЛАМАНОВА Б.К. 3

Сөз сөйлеген:

Выступил:

ӘКІМОВ Р.Қ. 4

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Қазақстан Республикасы мен Моңғолия арасындағы сотталған адамдарды беру туралы

шартты ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде

О проекте Закона Республики Казахстан «О ратификации Договора между Республикой Казахстан и Монголией о передаче осужденных лиц», одобренном Мажилисом Парламента Республики Казахстан

**Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының орынбасары
Б.Б. ДЕМБАЕВТЫҢ баяндамасы**

Доклад заместителя Генерального Прокурора Республики Казахстан
ДЕМБАЕВА Б.Б. 5

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

БОРТНИК М.М. 6

НӨКЕТАЕВА Д.Ж. 7

**Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары
комитетінің мүшесі С.Қ. ЕҢСЕГЕНОВТИҢ қосымша баяндамасы**

Содоклад члена Комитета по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам ЕНСЕГЕНОВА С.К. 7

Сөз сөйлеген:

Выступил:

ЛУКИН А.И. 9

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде

О проекте Закона Республики Казахстан «Об обязательном социальном страховании», одобренном Мажилисом Парламента Республики Казахстан

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне міндетті әлеуметтік сақтандыру, әлеуметтік қамсыздандыру және денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік-жекешелік әріптестік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде (бірінші оқылым)

О проекте Закона Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам обязательного социального страхования, социального обеспечения и государственно-частного партнерства в сфере здравоохранения», одобренном Мажилисом Парламента Республики Казахстан, (первое чтение)

Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі Б.Б. НҰРЫМБЕТОВТИҢ баяндамасы

Доклад Министра труда и социальной защиты населения Республики Казахстан НУРЫМБЕТОВА Б.Б. 10

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

ШЕЛПЕКОВ Б.А. 12

ӘБДІКЕРОВ Р.Қ.	13
БІРТАНОВ Е.А. – Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары, заместитель Председателя Национального Банка Республики Казахстан	14
СҮЛЕЙМЕН Л.Ж.	15
ӘКІМОВ Р.Қ.	17
БЕКТҰРҒАНОВ С.Ш.	17
НӨКЕТАЕВА Д.Ж.	18
НҰРЖІГІТОВА Д.Ө.	19
ЖОЛДАСБАЕВ М.С.	19

**Әлеуметтік-мәдени даму және ғылым комитетінің мүшесі
Н.Б. ЖҮСПІНҢ қосымша баяндамасы**

Содоклад члена Комитета по социально-культурному развитию и науке ЖУСИПА Н.Б.	20
---	----

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

БЕКТҰРҒАНОВ С.Ш.	22
БАҚТИЯРҰЛЫ М.	24

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне оңалту және банкроттық рәсімдерін, бюджет, салық заңнамасын және теміржол көлігі туралы заңнаманы жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде (екінші оқылым)

О проекте Закона Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам совершенствования процедур реабилитации и банкротства, бюджетного, налогового законодательства и законодательства о железнодорожном транспорте» (второе чтение)

**Қаржы және бюджет комитетінің мүшесі Н.Н. ҚЫЛЫШБАЕВТЫҢ
баяндамасы**

Доклад члена Комитета по финансам и бюджету ҚЫЛЫШБАЕВА Н.Н.	24
--	----

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы бойынша Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мен Сенаты арасындағы келіспеушіліктерді еңсеру жөніндегі келісім комиссиясының ұсыныстары туралы

О предложениях согласительной комиссии по преодолению разногласий между Мажилисом и Сенатом Парламента Республики Казахстан по проекту Закона Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам жилищно-коммунального хозяйства»

**Экономикалық саясат, инновациялық даму және кәсіпкерлік
комитетінің мүшесі Ә.С. ҚҰРТАЕВТЫҢ баяндамасы**

Доклад члена Комитета по экономической политике, инновационному развитию и предпринимательству КУРТАЕВА А.С. 26

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне міндетті әлеуметтік сақтандыру, әлеуметтік қамсыздандыру және денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік-жекешелік әріптестік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде (екінші оқылым)

О проекте Закона Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам обязательного социального страхования, социального обеспечения и государственно-частного партнерства в сфере здравоохранения» (второе чтение)

**Әлеуметтік-мәдени даму және ғылым комитетінің мүшесі
Н.Б. ЖҮСІПТІҢ баяндамасы**

Доклад члена Комитета по социально-культурному развитию и науке ЖУСИПА Н.Б. 28

Депутат Ә.Ә. БЕКТАЕВТЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата БЕКТАЕВА А.А. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У. 29

Депутат Қ.Б. САФИНОВТЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы

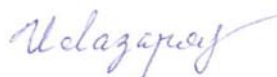
Депутатский запрос депутата САФИНОВА К.Б. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У. 31

ШЖҚ-дағы "Материалдық-техникалық
қамтамасыз ету басқармасының
инженерлік орталығы" РМК директоры

А. Құсайынов

Стенографиялау қызметінің
жетекші редакторы

И. Шыныбаева